

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610 - **13749864**
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

07 Ekim 2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından Bakanlığımıza yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:
-Dosya (1 Takım)

**İZMİR MİLLETVEKİLİ
SAYIN HAYDAR ALTINTAŞ'IN
TBMM 7/30833 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLAR**

7/30833

SORULAR

6 Şubat depremlerinin ardından Malatya'da belirlenen rezerv alanlarda yürütülen konut projeleri ile ilgili tartışmalar giderek büyümektedir. Özellikle Battalgazi ve Yeşilyurt ilçelerindeki rezerv alan uygulamaları, bölge halkının mağduriyetine neden olmaktadır. Vatandaşlar hayatlarını kurdukları alanlardan taşınmak istememekte, adaletsiz bir şekilde mahallelerinden atılmaya itiraz etmektedirler.

Bu çerçevede;

- 1- Bakanlığınız tarafından Malatya'nın Battalgazi ve Yeşilyurt ilçelerinde rezerv alanı ilan edilirken esas alınan kriterler nelerdir?
- 2- Bahse konu alanlarda mahalle sakinlerinin taleplerinin ve bölgelerin sosyo-ekonomik yapısının gözetildiği bir ön çalışma yapılmış mıdır?
- 3- TOKİ tarafından bölgede yürütülecek konut projelerinde "Yerinde Dönüşüm" seçeneği neden yeterince değerlendirilmemektedir?
- 4- Bölge sakinlerinin mağduriyet yaşamaması adına, yerinde dönüşüm ve rezerv alan uygulamalarında katılımcı demokrasi ilkesi kapsamında halk toplantıları düzenlenmesi düşünülmekte midir?
- 5- Bu tartışmaların daha geniş kapsamlı sosyal sorunlara dönüşmemesi için Bakanlığınızca ne tür adımlar atılacaktır?

CEVAPLAR

06/02/2023 tarihinde meydana gelen depremlerden etkilenen illerimizde oluşan hasarların giderilmesi, inşa ve ihyasına yönelik olarak Bakanlığımızca yürütülen uygulamalar 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun ve bu Kanun'un Uygulama Yönetmeliği uyarınca yürütülmekte olup, anılan Kanun uyarınca belirlenen alanlarda, tespit, tahliye, yıkım ve yenileme faaliyetleri Bakanlığımızca, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD) ve yapım faaliyetlerine iştirak eden Toplu Konut İdaresi Başkanlığı (TOKİ) işbirliğinde sürdürülmektedir.

Anılan depremler dolayısıyla gerek alt yapı gerekse üst yapıya ilişkin hasar tespit çalışmaları ivedilikle yapılmış, bir yandan acil konut ihtiyacı belirlenerek öncelikle yaşanan barınma krizinin kalıcı çözüme kavuşturulması amacıyla belirlenen iskân alanlarında yapım uygulamaları devam ederken, diğer taraftan ortaya çıkan hasar verileri doğrultusunda yıkılan ve ağır derecede hasar gören yapıların yoğunlukta bulunduğu bölgelerde uygulama bütünlüğü de göz önüne alınarak belirlenen uygulama alanlarında yerinde imar ve ihya çalışmaları başlatılmıştır. Eş zamanlı olarak geçici

barınma ve ticaret yerleşkeleri oluşturulurken hak sahiplerine kira ve tahliye yardımı, geçici işyeri temini gibi ayni ve nakdi destekler verilerek yaşanan krizlerin etkilerinin azaltılması, ortaya çıkan kalıcı konut ve işyeri ihtiyacının ivedilikle karşılanması; kamu düzeni ve güvenliğinin bir an evvel sağlanarak olağan hayata dönüşün süratlendirilmesi maksatlanmıştır.

Afet sonrası yürütülen kentsel dönüşüm süreçleri sadece konut ve işyeri yapımından ötede bugün ve geleceğe yönelik imar ve ihya süreçleri olarak değerlendirmelidir. Kısa vadede işsizliğin azalmasına ve yerel ekonominin canlanmasına katkı sağlanırken, yeni ticaret merkezleri, konutlar, altyapılar ve kamu tesislerinin inşasıyla birlikte bölgesel ekonomik büyüme hızlandırılmakta ve süreçler kentteki iş imkanlarını artırılmakta, daha modern ve güvenli yaşam alanlarının oluşması, insanların yaşam kalitesini artırırken bölgedeki sosyal yapı üzerinde pozitif etkiler oluşturmaktadır. Yerinde yenilenen ve estetik ve kültürel açıdan zengin bir çevre oluşturan dönüşüm projeleri turizm gelirlerini artırırken; yenilenen yapılar ve meydanlar, turistik cazibe merkezlerine çevrilmekte ve şehirdeki ticari faaliyetlerin canlanmasına vesile olmaktadır.

Bununla birlikte, yürütülen kentsel dönüşüm ya da başka bir deyişle imar ve ihya çalışmaları hibe ve kredi destekleri yönünden incelendiğinde ise; yeniden inşa sürecinin hızlandığı, yerel ekonomiye doğrudan canlılık geldiği, özellikle küçük ve orta ölçekli işletmelerin ayakta kalmasının kolaylaştığı, psikolojik olarak yorgun düşen afetzedelerin toparlanmasını kolaylaştırdığı ve sosyal uyumun hızla arttığı, sosyal istikrarın ve kentte yeniden yerleşme eğiliminin güçlendiği, afetzedelerde oluşan yalnızlık hissinin bertaraf edildiği özetle ekonomik, sosyal ve psikolojik toparlanmanın hızlandığı görülmektedir.

Bu suretle, yaşanan deprem afeti sonrasında Bakanlığımızca yönetici ve uzmanların katılımı ile dönüşüm uygulamalarına yönelik dönüşüm alanlarının belirlenme sürecinden gayrimenkul devir sözleşmesi aşamasına kadar hak sahiplerine dönüşüm süreci hakkında bilgilendirme toplantıları yapılmakta, hak sahiplerinin kentsel dönüşüm sürecinin her aşamasında müdahil kalması sağlanmaktadır. Halkın katılımı ile yapılan toplantılar doğrultusunda uygulama alanlarında yapılan analizler ile sınır, tasarım ve proje revizyonları yapılmakta; yerel yönetimler, mülki idareler ve mahalle muhtarları, sivil toplum kuruluşları ve diğer yerel kaynaklar ile sürekli haberleşme sağlanmakta; hak sahiplerinin istek ve şikayetlerine anında çözüm üretilmek üzere gerekli çalışmalar gerçekleştirilmektedir.

Bu suretle vatandaşlara kentsel dönüşüm çalışmalarının her aşamasında gerekli bilgilendirmeler sağlanmakla birlikte, tüm süreç şeffaf ve denetlenebilir olarak yürütülmektedir. Vatandaşların talep ve beklentileri dikkate alınarak, bütünsel bir bakış açısı ve kamu yararı gözetilerek her bir hak sahibinin mağduriyet yaşamasının önüne geçilmek üzere gayret gösterilmektedir.